

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/15/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200534
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200534.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a z členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu: EURA Slovakia, s.r.o., IČO: 44 649 169, Dukelských hrdinov 4/7852, 960 01 Zvolen, zastúpený Advokátskou kanceláriou TaylorWessing e/n/w/c advokáti, s. r. o., so sídlom Panenská 6, 811 03 Bratislava, IČO: 35 905 832, proti žalovanému: Daňový úrad Banská Bystrica, Nová ulica 13, 974 04 Banská Bystrica, v spojenom konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9614301/5/565258/2014/UkZu zo dňa 12.02.2014 a rozhodnutia žalovaného č. 9614301/5/1005273/2014/UkZu zo dňa 17.03.2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/71/2014-104 zo dňa 15.10.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/71/2014-104 zo dňa 15.10.2014 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 170,45 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o. Bratislava.

Odôvodnenie

Napadnutým výrokom rozsudku Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie - oznámenie žalovaného č. 9614301/5/1005273/2014/UkZu zo dňa 17.03.2014, v ktorom žalovaný oznamoval žalobcovi, že dňa 25.02.2014 mu bolo doručené odvolanie žalovaného proti rozhodnutiu Daňového úradu Banská Bystrica o uložení pokuty zo dňa 12.02.2014 v listinnej forme. Keďže žalobca je platcom DPH a podanie nebolo uskutočnené elektronicky (§ 14 Daňového poriadku), správca dane na predmetné odvolanie nepríhliada a považuje ho za bezpredmetné.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že podstatou súdneho prieskumu bolo zistiť, či žalovaný postupoval zákonným spôsobom, keď žalobcovi len oznámil, že odvolanie proti rozhodnutiu žalovaného považuje za

nepodané, pretože v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 563/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov je povinnosťou daňového subjektu doručovať podania finančnej správy elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 citovaného zákona. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného č. 9614301/5/1005273/2014/UkZu zo dňa 12.02.2014 nenadobudlo a ani nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, žaloba proti rozhodnutiu žalovaného je predčasná, preto súd žalobu proti rozhodnutiu žalovaného zamietol s tým, že má pokračovať daňové odvolacie konanie.

Krajský súd konštatoval, že žalovaný nepostupoval správne, keď po písomnom odvolaní daňového subjektu o tomto odvolaní nekonal a písomné odvolanie daňového subjektu považoval za nepodané, hoci odvolanie žalobcu bolo podané včas a v zákonnej písomnej forme. Základným výkladovým pravidlom pre orgány štátnej moci je čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, tzv. princíp ústavného konformného výkladu. V súvislosti s týmto ústavným princípom a v súvislosti s požiadavkou zachovania práv daňového subjektu vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR dospel krajský súd k záveru, že výklad a interpretácia práva zo strany správcu dane v postupe po podaní odvolania proti napadnutým rozhodnutiam bol nesprávny. Správca dane svojou nečinnosťou spôsobil, že daňovému subjektu bola odňatá možnosť na preskúmanie prvostupňových rozhodnutí odvolacím orgánom, a to aj napriek tomu, že odvolanie bolo podané písomne a včas. I napriek tomu, že § 14 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku stanovuje povinnosť doručovať podanie elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 finančnej správy daňovým subjektom, ktorí sú platiteľom dane z pridanej hodnoty, nie je toto ustanovenie uplatniteľné v prípade odvolania proti rozhodnutiam správcu dane, pretože toto ustanovenie by bolo v rozpore s ustanovením § 72 ods. 1 Daňového poriadku, podľa ktorého proti rozhodnutiu možno podať odvolanie, ak tento zákon neustanovuje inak, alebo ak sa účastník konania odvolania nevzdal písomne alebo ústne do zápisnice. Podľa § 72 ods. 2 Daňového poriadku odvolanie sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice u správcu dane alebo orgánu, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté. Z ustanovenia § 72 ods. 2 Daňového poriadku výslovne vyplýva, že odvolanie je možné podať aj písomne. Ide o špeciálne ustanovenie pre podanie odvolania. Bolo by v rozpore s ustanovením § 72 ods. 2 Daňového poriadku, ale predovšetkým v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ak by bola pripustená možnosť podať odvolanie len elektronickými prostriedkami v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku, pretože by bolo porušené ústavné právo daňového subjektu na prípadnú súdnu ochranu (čl. 46 ods. 2 Ústavy SR).

Krajský súd sa nezaoberal námietkami žalobcu v merite veci, ako aj námietkami zo strany žalovaného v merite veci, pretože na základe podaného odvolania bude musieť sa zaoberať týmito námietkami II. st. správny orgán - Finančné riaditeľstvo SR.

O trovách prvostupňového konania vzhľadom na úspech žalobcu rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. Trovy boli vypočítané v zmysle § 11 ods. 4 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/6-ina výpočtového základu. V roku 2014 predstavuje výpočtový základ 804,- Eur. Za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, je odmena 134,- Eur za jeden úkon + 8,04 Eur režijný paušál + 20% DPH (28,41 Eur), spolu 170,45 Eur. Za ďalší úkon právnej služby, a to písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 16.04.2014, predstavuje taktiež 170,45 Eur a za ďalší úkon - účasť na pojednávaní dňa 15.10.2014 taktiež sumu 170,45 Eur. Náhrada na cestovných výdavkoch súvisiacich súčasťou na pojednávaní dňa 15.10.2014 predstavuje 20,80 Eur (2 x autobusový lístok Bratislava - Banská Bystrica a späť), náhrada za stratu času vo výške 241,20 Eur (1/60-ina výpočtového základu -13,40 Eur), za 15 začatých polhodín - 201,- Eur + 20% DPH (40,20 Eur). Spolu trovy predstavujú sumu 752,55 Eur (511,35 + 201 + 40,20 = 752,55).

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolanie. Namietal, že od 01.01.2014 nadobudlo ustanovenie § 14 ods. 1 Daňového poriadku, v zmysle ktorého vznikla daňovým subjektom povinnosť doručovať podania správcovi dane zákonom stanoveným spôsobom - elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 citovaného zákona.

Podľa § 14 ods. 1 Daňového poriadku povinnosť doručovať podania elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 finančnej správy má

daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty,
daňový poradca za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní,
advokát za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní.
zástupca neuvedený v písmenách b) a c) za daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty,
ktorého zastupuje pri správe daní.

Podľa § 13 ods. 5 podanie urobené elektronickými prostriedkami sa podá prostredníctvom elektronickej podateľne podľa § 33 ods. 2 alebo prostredníctvom elektronickej podateľne ústredného portálu verejnej správy a musí byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom osoby, ktorá ho podáva. Ak daňový subjekt chce doručovať správcovi dane písomnosti elektronickými prostriedkami, ktoré nebudú podpísané zaručeným elektronickým podpisom, oznámi správcovi dane údaje potrebné na doručovanie na tlačí podľa vzoru uverejneného na webovom sídle finančného riaditeľstva a uzavrie so správou dane písomnú dohodu o elektronickom doručovaní. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania elektronického podania a spôsob preukazovania doručenia. Z uvedeného ustanovenia vyplynula povinnosť doručiť podanie správcovi elektronickými prostriedkami aj splnomocnenému zástupcovi daňového subjektu čo v zákonnej lehote do 14.03.2014 nevykonali. Podanie bolo doručené len poštovou prepravou dňa 12.03.2014.

Správca dane pri vydaní rozhodnutia č.: 9614301/5/565258/2014/UkZu zo dňa 12. februára 2014 postupoval v zmysle Daňového poriadku.

Žalobca vo vyjadrení zo dňa 22.12.2014 k odvolaniu žalovaného uviedol, že Daňový poriadok, ani žiadny iný predpis nespája s nedostatkom formy podaného odvolania, teda skutočnosťou, že toto bolo v zákonnej lehote podané listinne a nie elektronicky, sankciu nedoručenia, prípadne oprávnenie žalovaného na takéto odvolanie neprihliadať. Žalovaný preto neprijatím rozhodnutia v rámci autoremedúry, resp. nepredložením predmetného odvolania odvolaciemu orgánu z dôvodu formálneho nedostatku, na ktorý žalobcu nijako neupozornil, prekročil hranice svojej právomoci, ktoré mu zveruje Daňový poriadok na základe Ústavy SR. Jediným právnym dôsledkom za nedodržanie formy odvolania v zmysle Daňového poriadku môže byť uloženie sankcie za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j), teda nesplnenie niektorej povinnosti nepenažnej povahy, v prípade žalobcu podať odvolanie elektronickými prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a konanie, ktoré predchádzalo ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd konštatuje, že zákon č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého oznámenia č. 9614301/5/1005273/2014/UkZu dňa 17.03.2014, neobsahoval ustanovenie o možnosti správcu dane neprihliadať na podanie, ktoré nebolo doručené elektronickými prostriedkami do elektronickej podateľne v zmysle § 13 ods. 5 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a) Daňového poriadku účinného ku dňu 17.03.2014. Vzhľadom na uvedené postup správcu dane nebol súladný s vtedy účinným Daňovým poriadkom.

Možnosť neprihliadať na podanie, ktoré podlieha povinnému režimu doručovania elektronickými prostriedkami do elektronickej podateľne správcu dane bola zavedená až s účinnosťou od 01.01.2016 zákonom č. 269/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok. Táto možnosť sa však týka iba „podaní s predpísanou štruktúrovanou formou“ podľa Daňového poriadku alebo osobitných predpisov (§ 14 ods. 3 Daň. por. účinného od 01.01.2016). Podania s predpísanou štruktúrovanou formou sú napr. daňové priznanie, súhrnný výkaz, kontrolný výkaz. Ide spravidla o tie podanie, ktoré sa už podávali na predpísaných tlačivách, ktoré sa iba vyplňovali. Do tejto kategórie však nemožno zaradiť odvolanie, pretože to je vždy individuálne a ide o opravný prostriedok. Vo zvyšku poukazuje najvyšší súd na vecne správne odôvodnenie krajského súdu i v ústavnoprávných súvislostiach. Podanie odvolania je súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle § 46 ods. 1 Ústavy SR, a preto obmedzenie môže byť vykonané iba explicitnou zákonnou úpravou, ktoré v prípade nejasností nemôže byť vykladané na ťarchu daňového subjektu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci poskytnutej žalobcovi advokátom podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z.z. 170,45 € [(vyjadrenie zo dňa 22.12.2014 k odvolaniu žalovaného 134 €, režijný paušál 8,04 €) + 20% DPH].

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.